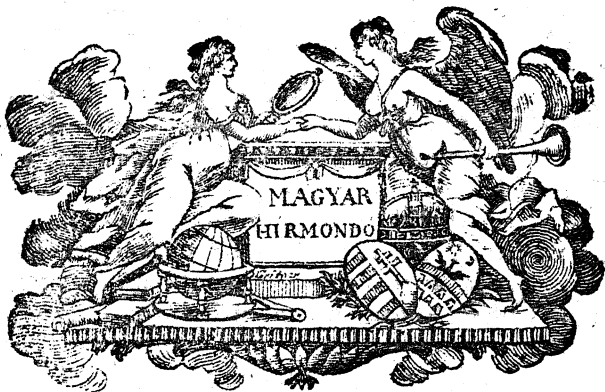

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 32.

Költ Bétsben, Sz. György Havának (Áprilisnek)
 20-dik napján 1798-dik Elztendőben.

Olasz - Országi Tudósítások.

„**G**enuába és 'S. Pier d' Arenába min-
 dég több több Fr. Katonaság takarodott a'
 múltt Hónap' utolsó napjaiban, 's a' szá-
 mára már készen állott hajókba azonnal
 bé - szállíttatott. *Berthier* Generális Mártz.
 26 dikánn vizsgál - tért Genuából Mediolá-
 numba; 28-dik Mártziusbann pedig, oda
 érkezett *Massena* Generális Rómából.“

(*Massena* Generális' sorsáról, oda alább fog em-
 lékezet lenni a' Párisi Tudósításokban.)

L 1

„Az Ánkonai vidékekre gyülekezett Fr. és Cisalpinus Katonaság' száma is 35 ezerre nevededett vala már Mártzius' vége felé. “

„Rómából írták Mártz. 31-dikénn: 1.) hogy ott nagy mértékben tartott még akkor is az olyatén Lakosok' üldöztetése, kik nem kedvellői az új igazgatásnak: 2) hogy a' mely Kárdinálisok eleintén Civita vecchiába küldödték: már későbbenn, egészfzen ki-tiltattak a' Róm. Respublika' földjéről. 3.) Hogy hasonló mostoha sors, többeket is érdeklett az előbbeni főbb Tisztviselők közzül. 4.) Hogy négy ezerig való Világi- és Szerzetes-Papok, parantsolatot vettek, melynek ereje szerént, tartoznak el költözni Rómából 3 napok alatt, és 8 napok alatt az egész Római Respublika' földjéről. 5.) A' mely Egyházi Személyeknek ki nem adódott az út: terhes adó vettetett reájok. “

„A' Római Respublikát még meg nem esmért Hatalmasságok' Követeit el parantsolta a' Fr. Direktórium Rómából: a' Nápolyi Követre nézve kivált, oly szoross parantsolatot adott ki, hogy Az, tartozzék 3 óra alatt el hagyni Rómát, 's az írásai el petsételtettek. “

„Rómából Párisba, Mártz. 25-dikénn utazott el *Giustiniani* Polgár, kit a' Római Konzulok, Követjékké nevézték a' Fr. Direktóriumhoz. “

„Az úgy nevezett Korczirai (Korfui) Ofztályáról a' Fr. Respublikának, nem hijjába irogatták több rendbéli Levelek, hogy béketelenkednek ott a' Lakosok. Béketelenkedtek is: mint meg-tetszik a' Jónium és Egéum tengereki Szigetek' Fr. Fő-Kormányozójának Febr. 20 dikán ki adott Hirdetményéből, melyben igyekezett a' Komendáns meg-tzáfolni, a' béketelenkedésre alkalmatosságot szolgáltatott híreket: mint-ha t. i. a' Fr. ák szándéka, nem egyéb lett volna az említett Szigetekre nézve; hanem hogy minekutánna fel-forgatták benne a' Religiót; el hordták az ágyúkat belőle; 's másképpen is ki-rablották azt: akkor maga sorsára hagygyák. Igérte a' Fr. Komendáns, hogy a' Religió és a' Papság, betsületben fognak tartatni; az ágyúk eránt, oly biztatást nyújtott; hogy tsupán 30 feleslegvaló ágyúk szállítódtak el Korfuból; és 480 maradt, minden meg-kívántató munizióval együtt, a' Vár' védelmezésére. A' több Szigetekbenn is van 6 száz ágyú, és a' Hajósseregetske' fel-fegyverkeztetésére is egész készület. Hogy a' nagy Hajóssereg el ment Korfu alól: tsupán az az oka, hogy a' több Frantzia Hajósseregekkel egyesülve; tusakodjon Anglia ellen, és törekedjen vilzsa-szerezni a' tengerek' szabadságát 's a' t.

Fr. Országot illető és Fr. Orzági Tudósítások
Vévén a' Direktórium Rómából, a'

Frantzia Tiszti-Kar által Febr. 27-dikénn hozzája útasított Írást: egy Hirdetményt intézett Mártz. 9-dikénn az Olasz-Országi Fr. Sereghez, a' melyben egy részről, kárhooztatja ugyan a' rablásokat, melyeket némely Fr. ák követtek el Rómában; de nem hagygya helybe más részről, az ott Gyűlést tartott és *Massena* Generálist Vezérnek meg nem esmért Tiszti-Kar' tselekedetét is: ditséri ellenben azon Brigádákat, melyek semmi részt nem vettek a' mondott tselekedetben. A' Rómában lévő Kommisszáriusira rájuk parantsolt, hogy keressék ki a' Rablókat, 's büntessék meg; az Olasz-Országi Fr. Sereg' fő-kormányozását bizta *Brüne* Generálisra; az említett Tiszti-Kar' magaviselésének meg-visgálását pedig *St. Cyr* Generálisra: küldött egy-fzersmind, az Ausztriai Birodalomhoz tartozó Velentzei Tartományokba is, és nevezetessen Páduába négy Tiszteket, kik járnának végire, ha igaz e' az a' vád, a' melyel terhelődött *Massena* Generális, az ellene ki kelet Tiszti-Kar' írásábann. *Massena* Generalis el tevődött Rómából, 's Genuában tartozik várni a' további rendelkezéseket. Parantsolatjuk vagyon a' négy vizsgáló Tiszteknék, — mint Párisból íródik — hogy ha fundamentomosoknak találják a' vádakát *Massena* Generális ellen: Ötet azonnal meg-árestálják Genuában, 's fogva vigyék Párisba. “

„*Bonaparte* Generális parantsolatot vett, Ápr. első napján, a' Direktóriumtól, hogy még azon Dekádban (tíz napokból álló újmódi Fr. hétben) *Breszt* felé indulván, vegye által ott az úgy nevezett Angliai Sereg' fő kormányozását. (Ezen parantsolat' indító okának fel-fedezésére, nagy világosságot nyújthatnak az alább elő forduló Angliai Tudósítások Irílandiáról.)

„Egy Osztálya a' Fr. Seregnék, *Menard* Generális' vezérlése alatt indítódott vala Olasz-Országból Helvétzia ellen: most a' midőn már el végezte a' Direktórium a' mit akart a' Helvétusokkal: *Lion* felé útasítódott az említett Seregosztály, oly parantsolat mellett, hogy onnét hajókon által szállván *Avignon*hoz, onnan ismét, *Perpignan* felé folytassa útját.

„A' Törvényhozó-Gyűlésbe kívántató új Tagok' választatásával nints megelégedve a' Direktórium: a' mint világosan is ki-nyilatkoztatta magát e' részben egy Hirdetménnyre által, melyben jelenti, hogy a' Fr. Respublika' meg-esküdt ellenségei oly rettentő Robespierristákat akarnak most be-iktatni a' Törvényhozó Gyűlésbe, kiknek még csak a' nevektől is iszonyodnak a' tsendes Lakosok, és a' leg jobb Hazafiak. Egyszersmind fenyegetődzik, hogy valamint Fruktidornak 18-dik napján (Sept. 4-dikénn) ki-tudta a' Törvényhozó-gyűlés hányni a' maga kebeléből a' Roja-

listákat: éppen úgy ki tudja szorítani onnét a' Terroristákat is."

Sok Párisi Újságok hirdetik, hogy a' Földközi Fr. Hajóssereg, Egyiptom ellen vagyon rendelve. Egyiptomot t. i. az ő előadások szerént, által adja a' Török Udvar a' Fr. Respublikának, oly feltétellel, hogy azért által engedje a' Fr. Respublika néki Korfut 's Czefalóniát, a' több Szigetekkel együtt, melyek a' néhai Velentzei Közönségestársasághoz tartoztak, de most a' Fr. ák kezében vagynak. Ezen hír' hihetőségének különös próbájául említődik, hogy mintegy ötvenig való Tudósokat küldött sietve a' Direktórium Tulonba, 's egynehány Generálisok is mentek oda, Egyiptomnak, a' Fr. Respublikához leendő kaptolsztatásából, azt a' hafznót is reménylik a' többek között sok Párisi Politikusok, hogy a' *Veres-tenger*' Kikötőhelyeiben könnyen készíttethetne a' Fr. Respublika, egy oly Hajóssereget, a' mely által, ki-nyomhatná Napkeleti-Indiából az Ánglusokat.

A' Dekádok első napjainn való dolgozást meg-tiltotta a' Direktórium, 's szorosán meg-parantsolta, hogy mindenféle Munkásokat, nem az előbbeni Hetek; hanem a' mostani Dekádok szerént kell fizetni.

A' közönséges tanításra nézve, nem olvassuk, hogy még valamely foganatos rendelkezések tevődtek volna: pedig úgy sür-

gette azokat, mint el múlhatatlanúl szükségeseket, *Gauthier* nevű Tag, az Iffjabbik Törvényhozó Tanátsnak 23-dik Mártziusi Ülésében, ki is így szólott azon alkalmatossággal a' többek között: „Mit használnak a' mi Seregeinknek minden halhatatlan vitézi tetteik virtus nélkül? Egyedül csak a' jó erköltsök tarthatják fel a' Közönségestársaságot: mert az erköltsökek közönséges megvesztegettetése vólt mindenkori szerző-oka az Országok' romlásának, és nyomban követte ez amaszt, mint bizenyitják a' Históriák.“ — Ezen serkentése *Gauthier*nek, eszünkbe juttatja *Cicerónak* ama fontos szavait, melyek valóbann mindenütt meg érdemlik még ma is a' köz-figyelmetességet, 's a' jó Nevelők meg-betsülésére hathatósan buzdíthatják a' Szüléket, 's a' Kormányozókat. Ezek, a' *Ciceró*' szavai:

Quod munus Reipublicae afferre majus meliusve possumus, quam si docemus atque erudimus juventutem? his praesertim moribus atque temporibus, quibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda, ac coërenda sit.

Egy Ánglus hajó, két millió lívert erőteréhvel indúlt Khinának *Kánton* nevű Kikötőhelyéből. — — Ezt egy Frantzia Rabló-hajó, mely, *Bonaparte*' nevét viseli, el fogta, és Spanyol-Országának *Corogne* nevű Kikötőhelyébe vitte.

Spanyol-Országot illető és Spanyol-Országi Tudósítások.

Az Első Ministere Spanyol-Országnak, Hertzeg *Alkudia* nyugalomra lépett, 's Első Ministerré nevezetett a' Királytól, az eddig való Finántz-Minister *Saavedra* Ur; Márki *Ruchena* pedig a' Királyi Testörzők Vezérjévé.

A' Sz. Pápaért, közönséges könyör-
gések tartatnak a' Spanyol Templomokban.

Mártz. 8 dikánn írták Mádrítból, hogy a' Kádixi Hajóssereg, négy hónapra való eleséget vett magához, oly véggel, hogy a' Földközi-tengerről várt Fr. Hajósseregnek eleibe menjen.

A' Frantzia Respublika' részéről, *Truguet* Követen, és az előbbeni Követség-Helytartóján *Perrochel* Polgáron kívül, vagyon most egy *Segui* nevű Kommiszszárius is, ki a' Spanyol Ministerekkel sokszori beszéllgetéseket (konferentziákat) tart: de a' mint Mártz. 14 dikénn írták Mádrítból, sok nehézségeket talál, a' maga küldetése' tzieljának elérésében: mely nehézségek között egy fő lehet az, a' mit más Mádriti Levelekből olvasunk, hogy t. i. oly Jelentéseket vett a' Spanyol Udvár, minden részeiből az Országnak, a' melyek, tsupa lehetetlenségnek írják egy Fr. Seregnek Spanyol-Országon keresztül való mehetését abból az okból, mivel a' La-

kosoknak kevés gabonájuk lévén magoknak is, nem lenne mód, a' masirozó Fr. Katonaság' tartásábann.

Angliát illető és Angliai Tudósítások.

Alkmene nevű *Anglus* Fregát, két Fr. Rablóhajót fogott el Mártz. 7-dikénn, egy Kalmár-hajóval együtt, a' mely *Monte-Videó*ból indult igen gazdag teréhvel. *Anglus* Admirális *Lord S. Vincent* hírül adatta a' *Lisbonai* Komendánsnak, hogy ő, az említett hajókat bé-viteti a' Kikötőhely' belső részébe. A' Komendáns azt válaszolta, hogy neki parantsolatja vagyon, melynek ereje szerént, Spanyoloktól nyert prédát, nem szabad neki bé-botsátani a' Kikötőhely-be. *Lord S. Vincent*, azonban 6 Salupok által bé-vontattatta a' Kikötőhelybe, a' gazdag terhű hajót, mely igen meg volt rongálva. A' Komendáns öt ágyú-lövéseket tetetett: de azokra nem ügyeltek az *Anglusok*: minekokáért a' Komendáns tudósította a' Ministériomot; az pedig mindjárt egy Kurírt indított *Mádrít*ba.

A' *Bernaiai*ak' pénzét, mely *Angliában* vagyon, nem engedi a' *Frantziák'* prédájává lenni a' Nagy *Britanniai* Udvar.

Londonban, Nagyok, Kitsinyek, rendkívül való szorgalmatossággal járják a' *Templomokat*.

A' *Vasárnapoknak* épületesebb inneplésére nézve, egy *Billt*, vagy *Végzés-for-*

már készített a' Londoni Püspök, oly tétellel, hogy azt Április' elein, az Ország-gyűlése' eleibe terjeszse, meg-erősítettség végett. Ezen Végzés-forma, ha egyszer valóságos Ország-gyűlési Végzéssé 's Törvényné válik: úgy nem szabad lesz többé utazni posta-lovakon Vasárnap; minden közönseges mulató-házak, délutánn négy óráig bé lesznek zárva; a' Frizéreknek (Hajalkalmaztatóknak) meg nem engedődik a' széljel futkosás; az Orvosokon kívül senki se' szaladgálhat útszákrról útszákra, 's Újságok se' adódnak ki.

Két száz ezer gyalog és 80 ezer lovas Katonák várják készen a' Frantziákat Angliában.

Az Irlandiai Pártosok' titkos Kommissziójának Dublinban lett el fogattatását már említettük: de csak egy szóval. Most bővebben kívánjuk le-írni ezen történetet, a' mely által igen nagy veszedelem hártatott el Irlandiáról, sőt Nagy-Britanniáról is, mint az itt következő előadásból megtetszik: Amaz esmeretes nevű Irlandusnak, a' nem régiben többet magával együtt szerentsessen keleptzébe került *O Connor*-nak írásai, oly világosságot nyújtottak a' Londoni Ministériomnak az Irlandiai pártütésről, hogy azoknál fogva, Dublinba érelyos rendeléseket küldhetett, a' Pártosok' álnok szándékának jó eleve való meggátolására. Az említett Rendelések szerént

t. i. a' Dublini Alkórmányozó körül vétette Mártz. 12-dikénn véletlenül, *Bond Olivier* házát, 's abban 14 Személyeket, kik éppen egygyütt tanátskoztak, el fogatott, 's akadt nemely fontos Írásokra is. Ugyan azon időben sok más Házak is vevődtek körül Dublinnak minden részeiben; és a' Vár oly óltalmazható állapotba helyheztetődött, hogy semmiféleképpen bé nem ronthassanak abba a' Pártosok. Egy volt a' körül vett Házak közzül, *Leinster* Hertzeg' palotája is, *Fitzgerald* Lordnak a' Hertzeg' Öttsének el fogattatása végett, úgymint a' ki tartatik az Özfzeesküvés' fejének; de Ez, egy ablakon által el illantott. Midőn bé-léptek a' Tisztek Lord *Fitzgerald*' lakó-szobaiba: a' Lordné, ki amaz esmeretes *Pamela*, Néhai Hertzeg *Orlean*' fogadott Leánya, született *Genlis* Gróf-alfszony, éppen akkor foglalatoskodott az Ura' nemely Írásainak el' égetésébenn: de mind ugyan tsak el nem égethette. Lord *Fitzgerald*on kívül többen is szöktek el: de árestáltattak is nem kevesen, kik mind előkelő, gazdag, és nevezetes Személlyek. Igen fel is indúlt a' Nép eleinten ezen fogdosások' szemlélésére; úgy hogy midőn a' Nagy Kantzellárius, haza indúlt az nap az Ország' házából: két töltött pisztolyt kellett neki elő rántani, 's úgy tartóztatni viszsza hintájától a' fenyegetődző Népet: de tudósíttatván a' Nép vóltaképpen az

Elfogattak' szándékáról, meg-tesendésedett; mely szándék t. i. a' volt: hogy Irlandia' Patronussának Sz. Patriknak innepe' tajaan, Martz. 17-dikénn, a' midőn rendszeren te- le szokta magát inni a' Nép, erőszakosan meg-vegyék a' Pártosok Dublint; valakik vélek nem tartanak, mind azokat le-öldös- sék; Irlandiából egy Respublikát csinálnak, A' Bondházában meg-tesztálta ott 14 Szemé- lyek, kikhez még más két iagársak is járúl- tak, *Leinster* Tartomány a Kommisziója- nak; 's az egyesült Irlandusok' Végrehaj- tó Kormányfőkének neve alatt, b. rátságos levelezést folytattak a' Frantzia Direktó- riummal.

A' Londoni Udvari Újságnak 1-ső és 3-dik Áprilisi Darabjai, tíz el nyert Fr. ha- jókról emlékeznek, melyek között egy Rabló-hajó volt, 16 ágyús és 70 emberes: a' többek pedig eleséggel 's itallal rakott hajók.

Az Ánglusokkal tíz Orosz lineai ha- jók szándékoztak egyesülni az Északi-ten- geren.

Német Birodalmi Tudósítások.

Ehrenbreitsteint egész víz-szükségre igyekeztek ugyan juttatni a' Fr. ák: de nem érhatték tzeljokat: mert ámbár el re- kesztették is tőle a' víz-tsatornákat: van még is vize a' Várnak, egy kútnál fogva,

melyet egy *János* nevezetű a' Bádeni Ház-
ból származott Választó-Hertzeg, 280 láb-
nyi mélységre vágatott völt bé a' kösziklá-
ba, 's a' mely, a' Rajnából veszi a' maga
vizét.

A' Német-Bírodalmi Újságok, bizo-
nyosnak írják a' Rastadti Pruszszus Köve-
tekről, hogy Ők az ott lévő Fr. Köve-
tséghez, következő értelmű Jelentéseket
intéztek, úgymint: „A' Király, igen haj-
landó völt meg-egygyezni a' Rajna' bal-
meljékének Fr. Országhoz való által botsát-
tatásába; kész meg egyezni a' szekulárizá-
tziókba is: de reményli, hogy Fr. Ország
is meg-szűnik, Revolútzió magvát hinte-
getni a' Rajna' jobb meljékénn: mert ha
efféle történne, azt a' Király úgy nézné,
mint Hadizenést Fr. Ország' részéről.

A' Rastadti Német Deputátziónak 5-dik
Áprilisi feleletére, 8-dik Ápr. ben vála-
szoltak a' Fr. Követek, kiknek válaszfá-
ban ez a' két Tzikkely, a' leg-nevezete-
sebb: 1.) Míg a' Békességekötés' munkája
egészszenn tökéletességre nem megy: ad-
dig vissza nem tér a' Fr. Katonaság, a'
Rajna' jobb meljékéről. 2.) Leg-inkább
siettetni fogja az, a' Békességekötés' munká-
jának el végződését, ha a' Német Deputá-
tzió, oly közönséges regulákat állít meg,
melyek szerent a' szekulárizátzió jó mód-
dal ki-tsinalodhatik.

Moguntziában, a' leg-újabb Levelek szerint, szemlátomást kezdett nevedezni a' Fr. Katonaság.

B é t s.

A' F. Magyar Cancelláriánál Referendáriusságot viselt Püspök *Petrovits* Ő Ngal-e-tette Referendáriusi hívatalját.

A' Toskánai Nagy-Hertzég' derék Ministere Márkéze *Manfredini* Generális, *Bagnoli* Péter Úrral együtt, tegnap két és 3 óra között érkeztek ide Florentziából.

A' Pruszsus Követeiről, bizonyosnak halljuk, hogy oda hagyták Rastadtot.

Gróf *Cobentzel*, ki Tsáfzar Ő Felsége' részéről volt Rastadtba küldve, az ott tartott Congressusra, tegnap vissza-érkezett ide. Hintaja előtt egy Kurír lovaglott. A' Tselédjei kalapjokra, Tsáfzari jel volt téve, sárga és fekete színű.

Tegnap egy Frantzia Kurír érkezett ide Olasz-Országból, ki a' magával hozott Írásokat, *Bernadotte* Fr. Követnek akarta kezébe adni. A' Kurír, a' Státus Cancelláriára kísértetett, onnan, kétseg kívül *Bernadotte* után küldetett.

A' Regementek, sok felé mozgásban vannak, 's készülétek tétetődnek minden esetre.

A' Frantziák ellen, midőn a' környüllátások úgy kívánták, önként fegyverforgott Alsó-Ausztriaiak' hívségének elzengőnként elő-fordulandó Innepe, a' már ál-

talunk előre meg-írtt napon, Ápr. 17-dikén, nagy buzgósággal, örvendezéssel, 's a' Religió, a' jó Fejedelem, és a' Haza eránt viseltető buzgóságnak nyilatkoztatásával 's hívség-esküvésnek meg újjításával ment véghez, szép tsendességgel

A' múltt Szombaton, minden útsza-féleletekre 's más közönséges helyekre is fel raggattatott, és sok ezernyi ezer nyomatmányokban ki-osztogattatott az itt következő értelmű Hírdetmény:

„Ő Felsége a' Tsáfszár, országlása' kezdetétől fogva, belső meg-elégedéssel vette azon hívségnek 's hajlandóságnak több rendbéli bizonyságait, a' melyet, ezen Tsáfszári Városnak jó Polgári, oly sok alkalmatosságokban nyilatkoztattak: és ezen bizonyságok annál kedvesebbek voltak az Ő Felsége' Hazaatnyai-Szívének, minthogy azok, mindenkor egyesülve voltak, a' jó rendtartás' szeretetével, az illendőséggel, és az engedelmes tsendes magá-viseléssel.“

„Tegnap kénytelenített Ő Felsége leg-elsőben, igen nagy kedvetlenséggel értetni, hogy ezen Tsáfsz. Lakóvárosnak némely Lakosi, a' jó rendnek ditséretes ösvénynyéről el tántorodtak, és idétlen buzgóságtól hagyván magokat el ragadtatni, annyira nem hallgattak semmi intésre, 's viszfza-tartóztatásra, hogy mindenféle vétkezes zabolatlanságokat követtek el a' Fr. Követ' szállásánn, 's a' köz-tsendességet meg-haborítottak.“

„Bizodalma vagyon Ő Felségének, hogy ezen órától fogva, minden jól gondolkodó Polgár, valamely zenebonás tselekedetben se' maga, se' más által részt nem vesz; valamely további öszsze csoportozást semmiféle módon elő nem segéll; sőt inkább mindent megtesz, a' tsendességnek és jó rendnek mentől elébb és fogamatósabban való vissza-állíttatására.“

„Ha valaki ezen várásnak meg nem találna felelni: úgy Ő Felsége kéntelenítették az ily Megháborítóját a' maga Polgártársai' tsendességének, a' Törvénynek egész ereje szerént meg-büntettetni.

Bétsben Ápr. 14-dikén.

1798.

Gróf Pergen

A' Fr. Követ, ki a' múltt pénteken estve, egy 3 színű zászlót függesztett ki a' háza' eleibe, el utazott innen a' múltt Vasárnap Rastadtba.

Státus- és Politzáj-Minister.

Elegyes Tudósítások.

Az Ámerikai Respublikát is igyekeztek revoluczióálni a' Fr. ak: de még eddig sikeretlenül.

A' Pruszszus Király, meg nem engedi a' maga Birodalmabann, hogy a' Néhai Frantzia Lajos Rendje' Vitézei viselhesék a' Lajos' keresztjét.

Genevában, a' Frantzia Követ Desportes Polgár' háza előtt lobogó 3 színű zászlót egészen bé-kenték egy éjtízaka tentával.